

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, szerda 1922. augusztus 23.

229. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hűtőn dében
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8—58, szerkesztőség 5—10

Elfizetési ár: negyedévre 90 — dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lebach-palota)

A demokrácia védelme

A demokrácia mindenkor fundamentális követelménye a népképviseltek szuverén elhatározási szabadsága. Olyan szabadság ez, melyet a kabinetnél szervezett végrehajtó hatalom és bármiféle, a törvényhozáson kívül álló tényező semmi szint alatt nem veszélyeztet. Ennek ellenére a háború előtti időszak eseményeinek tanulmánya meggyőzhet mindenkit arról, hogy a demokráciák parlamenti ellenőrzése semmiképpen sem volt teljes. A háború és béke életbevágó kérdéseiben Carskoje Selo-ban határoztak és nem az orosz dumában. A Ferenc Ferdinánd és Vilmos császár springei vadászatain is kétségtelenül több történt a monarchia ötven millió lakosságának sorsalakulására vonatkozólag, mint Ausztria-Magyarország mindkét parlamentjének és a közös delegációknak tanácskozásain.

A háború után az oxfordi egyetem kitűnő közgazdász és egyben az angol publicisztika mestere, *Norman Angell* különös kérdéssel fordult Anglia nyilvánosságához. „Angliában a törvény hozás ellenőrzése alatt folyik a kabinet ténykedése. Ki határozta el azonban azokat az inváziókat, melyekkel Oroszország földjét tisztelte meg az angol hadsereg, vagy ez általa felszerelt idegen csapatok? Ki adja a fegyvert és az angol egyenruhát a Először megkördítésére harcoló görögöknek? *Winston Churchill* és a köréje csoportosult militarista és marínista körök hemisítottak meg az angol népképviselést szuverén megnyilatkozását.

Foch marsall *Rambouillet*-ba utazott, hogy *Mitlerand* elnök és a minisztertanács rendelkezésére álljon. *Poincaré*-nak nem szándéka a francia kamara összehívása az adott krízisre való tekintettel. Ez a két nagypontosságú hír világítja meg reflektorszerűen azt a helyzetet, mely a londoni konferencia felrobbanása és a francia militarizmus háborús megmozdulása következtében az európai diplomáciában beállott. Az összefüggés meglehetősen világos a két jelentős között. Ma nem a francia kamara határoz, hanem a katonai és civil befentesek, a jog szerint alárendelt végrehajtó hatalom szűk köre, *Rambouillet*.

Az augusztus végén Bécsben összehívott interparlamentáris konferencia napirendjére — bizonyára a kérdés elsőrangú fontosságának tudatában — kitűzte a titkárság a parlamenti ellenőrzés problémáját is. Az interparlamentáris konferencia már gyűlésezett egyszer oly atmoszférában, melynek tragikus érettsége és a közel jövőre valló bajlós előjelei nem

kevésbé voltak súlyosak, mint a mainak. Ez 1914 nyarán volt. A francia és német törvényhozás tagjai azonban nem tudták elhárítani még együttes tanácskozással sem a civilizáció készülő nagy katasztrófáját. Miért? Azért, mert a törvényhozások hatásköre és cselekvési lehetősége mindenütt korlátozott volt. Valahogyan 1914. tanulságait vonja most le az Interparlamentáris konferencia titkársága, mikor a tanácskozással napirendjére a legfontosabb kérdések közé tűzi ki a kormányok parlamentáris ellenőrzésének részletes megvitatását. Kétségtelen, hogy bizonyos logikai valószínűsége van annak a főtévesnek, hogy a törvényhozások tagjainak nemzetközi megállapodása a nyakát törhetné az

új háborúkat előkészítő militarizmus filtonos államcsínyjeinek és a titkos diplomácia rózsaszínű kommunikék mögött tanácskozó üzemelőinek. A bécsi Interparlamentáris Konferencia mindenestre választ fog adni arra, hogy mennyiben válik be a gyakorlatban is ez a főtéves. Az elmélet és gyakorlat között, a logika és a valóság európai történet között mindeztől igen nagy a távolság. Az emberi moralitásról és a józan észnél nagyobb hatalmak terelik körlehetetlen determinizmussal — minden eddigi látszat szerint — egy újabb fegyveres összecsapás mindent fölrobbantó veszélye felé a mai Európát. Halvány remény ez a bécsi tanácskozás. Mégis... hátha?

Nincsics külügyminiszter az SHS királyság külpolitikájáról

Külügyi expozé az újságírók előtt — Jugoszlávia és Magyarország viszonya — Magyar csapatok harci készülődései — A prágai tárgyalás — Tárgyalás a Vatikánál — A bolgár és olasz probléma

Nincsics külügyminiszter kedden este bizalmas megbeszélésre a külügyminiszterumba kéréste a sajtó képviselőit. A megbeszélésre a beogradi, zagrebi lapok kiküldöttjei a *Bácsmegeyi Napló* munkatársai jelentek meg. A külügyminiszterteremben abban a teremben, ahol az idegen követeket szokták fogadni, gyűltek össze az újságírók. Nincsics külügyminiszter, Gavrilovic államtitkár és Necsics Ljuba osztályfőnök kíséretében jött a terembe s ott hosszabban, fesztelentül elbeszélgetett az egybegyűltekekkel.

A miniszter nyilatkozatának a nyilvánosságot érdeklő részében elmondta, hogy Marienbádba utazik, ahonnan *Prága* és *Genf* megy.

A marienbádi találkozást már a király esküvője alkalmával megbeszélyték. Semmiféle aktuális esemény nem teszi szükségessé a marienbádi tanácskozást, azonban kívánatos, hogy a kisanant állam és Lengyelország — a miniszter állandóan kisanantól és külön *Lengyeországról* beszél — időnként megbeszélések tartásának, mert az európai politikában állandóan felmerülnek olyan kérdések, amelyek az SHS. államot és a kisanantot is érdeklik. A nyugati hatalmak — mondotta a miniszter — olyan kérdésekben is fordulnak a kisanantához, amelyek nem szorosan véve a kisanantot érintő ügyek.

Mit tárgyalnak Marienbádban?

Biztosra vehető, hogy Marienbádban is, épegy mint eddig min-

dig, teljes lesz a harmónia és a megegyezés a kisanant állammal közt.

— Marienbádban — folytatta a külügyminiszter — elsősorban a genfi program egy pontját vesszük megvitatás alá, de meg tárgyaljuk az összes felmerülő kérdést is.

— A beogradi sajtó bizonyos fokú élességgel tárgyalta azt a kérdést, hogy

ki képviselje a kisanantot Genfben a Népszövetség tanácsában, ahol a kisanant most képviselést nyer. Ez a kérdés teljesen alárendelt jelentőségű, mert akárki képviseli a kisanantot, az nemcsak saját államának képviselője. Ez így történt Génfben is.

— Marienbádban megkötjük Csehszlovákiával a kereskedelmi szerződést, amely hosszabb időre szól s szélesebb alapokon fog nyugodni, mint az eddigi szerződések.

Csehszlovákia és a kisanant

Csehszlovákia minden kérdésben rendkívül előékeny volt a kisanant államai és Lengyelországgal szemben. Nemrégben egy Balkán állam megkérdezte Benest, felvenné-e a kisanantba. Benest azt a választ adta, hogy *mitán a Balkánról van szó, a felvétel Jugoszláviától függ*. Azok a legutóbbi hírek, amelyek szerint Csehszlovákia Bulgáriának a Népszövetségbe való felvételét fogja ajánlani, még nincsenek megerősítve.

— A sajtókonferencián erre vitalekeztet, mert egyes újságírók információja szerint az „*Écho de*

Bulgarie”-ben erről részletes tudósítás jelent meg és a beogradi cseh követtség is hasonló információkat adott. *Nincsics* külügyminiszter azzal szaktította félbe a vitát, hogy neki erről nincsen tudomása.

Ezután a

magyar kérdés

került szóba. Először

Magyarországnak a Népszövetségbe való felvételéről

kérdeztek a minisztert az újságírók.

— Ennek a kérdésnek nincs meg az a jelentősége, mondja *Nincsics*, amit neki az SHS. állam sajtójának nagyrésze tulajdonít. Feltehető, hogy

lépésről-lépésre helyreáll a normális szomszédai viszony Jugoszlávia és Magyarország között.

Vannak ugyan még akadályok, de ha a jelentégi magyarországi kormányzatban megvan a jóakarát, akkor ezek az akadályok könnyen elháríthatók.

— Magyarországon jelenleg speciális viszonyok vannak. Igen sok a katonatiszt és a tisztviselő, már a háború előtt is igen sokan voltak, ezek azok, akik nem tudnak elhelyezkedni. Ezek az emberek valahogy igazolni akarják a maguk *raison d'être*-jét, energiájukat valahogy kikerjék fejteni.

Boldog-boldogiatlan szervezeteiket csinálnak, tiltakoznak és nem tiltakoznak, csapatokat szerveznek, akiket ide-oda tologatnak, embereket küldenek át Jugoszlávia és a többi szomszéd államba „kémkedni”, akciókkal fenyegetőznek és akciókra készülnek, — de mindennek komoly jelentősége nincsen, nem lehet komolyan venni.

— Az SHS. kormány minderről informálva van, a dolgokat szemmel tartjuk, de egy pillanattal sem vesszük komolyan. Ha a magyarok kíváncsiak az SHS. hadsereg szervezésére, kérdeznek meg tőlünk, mi nagyon szívesen megmondjuk nekik. Ennek ez a haszna is meglesz, hogy akkor élmegy a kedvük minden kalandos vállalkozástól.

— Bizonyosra vehető, ha ezek a magyar csapatok állépnak a határt, az első órában letartóztatnák őket.

— Azonban komolyan Magyarországon sem gondolja senki ezeket a dolgokat. Aki komolyan gondolja, az bolond. Ezeknek az akciókra, való készülődéseknak tisztán magyar belpolitikai okai vannak.

— Még egyszer hangsúlyozom, — mondja *Nincsics* — a magyar kérdés tárgyalásának végén, hogy ha a józan ész győzedelmesedik a magyar politikában, a megállításnak nincsen akadály.

A bolgár kérdés

— Ami Bulgáriát illet, a tárgyalások folyamán vannak s

bolgár kormányval. Bulgária pár nap előtti folyezéke szerint nem fogadják el jövedelmünket, ami azt bizonyítja, hogy a bolgárok nem igyekeznek velünk jó szomszédi viszonyban élni. Ennek dacára is folytatjuk a tárgyalásokat Bulgáriával. Hogy lesz-e ezeknek a tárgyalásoknak sikerük, azt ma még nem lehet tudni, de

Komoly komplikációk teljesen látnak származni. Különböző jövedelgyünk teljesen készülvé, hogy az ország határain belül a rendet minden körülmények közt föntartjuk.

Az S. H. S. királyság viszonya szomszédaihoz

Olaszországgal némi apró kérdésben vannak ugyan még nézeteltérések, ha azonban ezek elsimulnak, úgy átírjuk a konvenciókat. Schanzer külügyminiszter szinte tulzott óvatosságból az utóbbi napok eseményei folytán sietett értesíteni a jugoszláv kormányt, hogy *Olaszország minden körülmények között ragaszkodik a trianoni és szat-germaini békeszerződések szigorú betartásához.*

Olaszország egységesen jár el a kisanattal, ha a békeszerződéseket megsértették és minden olyan terv ellen, amely Közép-Európa békéje ellen irányulna.

Görögországgal a bolgár affér miatt viszonyunk intímbebbé vált. Ha a Görögországgal kötött jelenlegi szerződésünk lejár, úgy a következő szerződés még mélyebben fogja összekötni a két országot.

Ausztria már régebben intenzívebb kapcsolatokban van Csehszlovákiával, de kisanattant többi államaival is a legjobb viszonyban van. A kisanattant állami viszonyát Ausztriával a különböző érdekek másként szabályozzák.

Megkérdeztem közbevetőleg a külügyminisztert, hogy mi a véleménye Seypel osztrák kancellár prágai tárgyalásairól.

Tekintettel Ausztria veszedelmes gazdasági állapotára — felel Nincies külügyminiszter — a Seypel és Benes között megindult tárgyalások nem meglepők.

Egy kolléga itt közbeszólt, hogy a prágai tárgyalások hír szerint vámanitőről folyának, mire a külügyminiszter kijelentette, hogy erről nem tud.

A Vatikánal

kötendő konkordátum kérdését — folytatta a külügyminiszter — nagyon fontosnak tartom és úgy értesülök, hogy a Vatikán is nagy fontosságot tulajdonít a kérdésnek. Mivel azonban ez az ügy nagyon kényes természetű, egy bizottság tárgyalja le a kérdést és ez fog részletes javaslatot tenni. Afölött kell ugyanis döntenie, hogy a Vatikánnak a régi Szerbiával kötött konkordátumát terjesztük-e ki az egész országra, vagy pedig kössünk új konkordátumot a Vatikánal.

Ami Szovjetországot illeti — fejezte be Nincies külügyminiszter — álláspontunk ebben a kérdésben ugyanaz, ami régebben is volt, hogy

az S. H. S. kormány senkivel semmi körülmények között nem köt szerződést Szovjetország ellen.

Egy újságíró itt a következő kérdéssel fordult a külügyminiszterhez:

Még Romániával sem Besz-

szaróbia kérdésében?
Mire Nincies külügyminiszter röviden a következőket válaszolta: — *Utálak az előbb mondottakra.*

Drágul a szállítás, emelkedik a kocsiszálláspénz
Ujabb súlyos megterhelés a kereskedőkre — A drágaság ellen folytatott harc próbája

A drágaság ellen az utolsó órában végre a kormány is erőlyes harcba szánta el magát. Pélő azonban, hogy meddő számalomharc marad ez akkor, amikor azt kell látni, hogy az egész vonalon minden intézkedés a drágaság emelkedésére vezet és a kereskedőknek csupán a szállítási költségei is olyan mértékben emelkednek, ami lényegesen hozzájárul a drágaság fokozásához.

A jugoszláviai és elsősorban a vajdasági kereskedők főképpen Ausztriával és Németországgal állnak kereskedelmi összeköttetésben. Így hát nagyon érzékenyen sújja a kereskedőket, hogy épp ebben a két államban szeptemberből kezdődőleg horribilis mértékben emelkedik a vasuti tarifa. Ausztriában szeptember 1-től kezdve az áru díjszabás 150 százalékkal emelkedik, míg a személytarifa, amelyet csak augusztus 15-én emeltek legutóbb, szeptember 8-tól kezdve ennek az új díjszabásnak négyszeresére emelkedik.

Ugyancsak Németország is vasuti díjszabását szeptember 1-től kezdve, még pedig a márka állandó esése következtében 50 százalékkal. Mindkét tarifaemelés súlyos hatással lesz ismét a jugoszláv kereskedelemre, mert hiszen lényegesen megrádjítja az árut, addig amíg az az ország határáig ér.

A külföldi tarifaemeléssel szemben azonban tehetetlenek a jugoszláv kereskedők és a nagy valutáris különbözet folytán ezt könnyebben el is

A megbeszélés ezzel véget ért és az újságírók este hét óra után távoztak a külügyminiszterium épületéből.

(l. b.)

szenvedik, mint azt az újabb emelést, amelyet maga a kormány rendelt el a kocsiszálláspénzek lényeges emelésével. Ezek a kocsiszálláspénzek eddig is erősen befolyásolták a drágulást, miután a kereskedőkön kívülálló okokból az áruszállítványokkal megérkező vagonok sokszor napokig veszteglenek a pályaudvaron, késedelmes értesítés s a vámkezelés lassúsága miatt. A belföldi szállítványoknál ugyanis többnyire késve kapják csak a kereskedők az értesítést az áru megérkezéséről, a külföldről érkező áru kirakását pedig eléggé ismeretes módon akadályozza meg sokszor napokig is az elvártolás meg nem történte.

A kocsiszálláspénzeket a következő mértékben emelték fel:

10 tonnas vagy annál nagyobb kocsirakományú áruknál: első 24 óránként 2,25 dinár, második napra óránként 3 dinár, a további napokra pedig óránként 10 dinár.

10 tonnánál kisebb kocsirakományú áruknál pedig: az első 24 órára óránként 1,50 dinár, második napra óránként 3 dinár és további napokra óránként 10 dinár.

A kocsiszálláspénzeknek ilyen mértékben történt felemelése olyan súlyosan érinti a kereskedőket, hogy ugyanakkor, amidőn a kormány hadat üzen a drágaságnak, az ilyen mértékű állami drágítás mellett nem lehet bizoni a drágaság elleni küzdelem komolyságában és sikerében.

A csehek meg akarják szállni Bécsset

Seypel kancellár prágai utja — Az osztrák kancellár az új gazdasági és politikai orientációról — Bécsben félnek a cseh megszállástól

Sándor király tárgyalása Benessel

Az osztrák kancellár prágai látogatását különféle képpen kommentálják, de általában az a vélemény, hogy

Benes Ausztriát teljesen alá akarja rendelni a cseh impériumnal.

Seypel rögtön a prágai tanácskozás után Berlinbe utazik, hogy itt is puhatolódzék, miként lehetne megoldani az osztrák problémát, kétségtelen, hogy a nagy ántant és különösen Franciaország féltékenységgel fogja nézni a berlini kirándulást s inkább fog hajlani a cseh megoldás felé. Prágában a titkos vágy az, hogy megsejtsünk Bécsset és erről az új hatalmi pozícióból próbálnak megalkotni az új birodalmat — *Magyarországgal szemben is.* Ezért nem bannák, ha összejönne a fejlődőnek a dolgok.

Seypel kancellár nyilatkozata prágai utjáról.

Bécsből jelentik: Az osztrák fővárosban a legnagyobb feszültséggel várják a híreket Prágából, ahol Seypel kancellár megkezdte tárgyalásait Benes miniszterelnökkel. A kormány nyilatkozata szerint a kancellár tiltakozik az ellen, mintha Prágában kötelező megállapodásokat akarna kötni Csehszlovákiával politikai és gazdasági téren. Ezt a feltevést már maga az a tény is megcáfolja, hogy nemcsak Prágában fognak tárgyalni, hanem közvetlenül utána Berlinben és előreláthatólag Rómába is ellátogat.

Prágából jelentik: Seypel szövet-

ségi kancellár tárgyalat már Benes miniszterelnökkel. A kancellár az újságírók fogadása alkalmával kijelentette, hogy a tárgyalások főként két pontra szorítottak. A londoni határozat megbeszélésére és az osztrák kérdésnek a népszövetséghez való utalásával teremtett helyzet megvalósására, valamint arra, hogy lehet-e még remélni, hogy a népszövetség keelő időben tud beavatkozni.

Bécsben Ausztria szétbarabólásától félnek.

A Wiener Allgemeine Zeitung azt írja, hogy Seypel és Benes prágai tárgyalásaival kapcsolatban Bécsben a legfantasztikusabb híreket terjesztették és arról tárgyaltak, hogy az osztrák köztársaság valamely idegen állam területére olvad bele, illetőleg felszítják Ausztriát a szomszédos államok között és Bécs városát nemzetközivé teszik.

A lap azt mondja, hogy Seypel prágai és berlini utja épp ellenkező okokra vezethető vissza.

Prágai tárgyalások programja.

Prágából jelentik: Seypel kancellár eddigi tárgyalásait során főképpen arról volt szó, hogy

Ausztria az ántant segítségének majdnem teljes besztítését következtében megváltoztatja eddigi magatartását és szoros csatlakozást keres a szomszédos államokkal, amelyek közül természetesen Csehszlovákia, mint a

gazdaságilag legerősebb szomszéd, jön léképp szóba.

Nyomatékosan hangsúlyozzák, hogy a tárgyalásoknak megállapított programjuk nincs, de azok a szélsőségek, amikről az utóbbi napokban beszéltek, mint például Ausztria felosztása vagy Németországhoz való azonnali csatlakozása, számba sem jöhetnek. Sokkal inkább Ausztria újabb gazdaságpolitikai orientációjáról lesz szó és a szomszéd államokhoz való szoros csatlakozásáról, a cseh és az osztrák bankok, ipari vállalatok és mezőgazdaság közötti szorosabb operációról. *Ha tehát egyáltalán lehet beszélni a tanácskozás programjáról, úgy ez tisztára gazdasági és pénzügyi kérdésekből, köztve pedig politikai kérdésekből áll.*

Berlinből előreláthatólag tisztázni fogják Ausztria gazdasági helyzetét, illetőleg a csatlakozási gondolat félretételével.

Csehszország a népszövetséghez utasítja Ausztriát.

Prágában hivatalos kommunikék adtak ki Seypel és Benes tanácskozásáról. Ebből kiderül, hogy

Benes Seypelnek a gazdasági és politikai kérdésekre vonatkozó tervét elutasította és az osztrák kancellárt Ausztria szanalása végett a népszövetséghez utasította.

Seypel dr. szövetségi kancellár kijelentette, hogy ennek ellenére ragaszkodik az európai probléma felvetéséhez, ami annyit jelent, hogy Ausztria a jelenlegi gazdasági helyzetében nem életképes és kénytelen egy államra vagy egy hatalmi csoportra támaszkodni. Ausztria képviselői folytatják utjukat Berlinbe és Rómába.

Sándor király tárgyal Pannessel. Budapestról lapzártakor jelentik: Az Új Nemzedék szerdai számában diplomáciai forrásból fantasztikus jelentik: Sándor király állítólag Benes csehszlovák külügyminiszterrel tárgyalásokat folytatott, amelynek eredményeként a közel jövőben a külpolitikában lényeges változások lesznek.

Befejeződtek az apatini országos iparkidállítás előkészületei

— Apatini tudósítónktól —

A Vajdaság első ipari kiállításának előkészületei immár teljesen befejeződtek. Eddig 214 kiállító jelentkezett és a kiállítandó tárgyakat már átvette a kiállítás rendezősége. A kiállítás helyiségei az apatini polgári és elemi iskola termeiben vannak szakmaként csoportosítva. Minden szakmának külön csoportvezetője van, aki az előkészületi munkákat vezet.

A kiállítás látogatóinak fogadására és elhelyezésére is minden intézkedés megtörtént már. A látogatók féláru vasuti jeggyel utazhatnak. A kiállítást rendező bizottság arról is gondoskodott, hogy a kiállítás ideje alatt a vasuti közlekedés könnyebb és gyorsabb legyen: a vásár tartama alatt az apatini vonalon az eddigi két vonatpár helyett három fog közlekedni, amely lehetővé teszi, hogy a látogatók kényelmesen utazhassanak Apatinba. Lakásokról szintén történt gondoskodás, ebben a tekintetben is megette a bizottság a szükséges előkészületeket.

A vásár anyaga rendkívül gazdag és bizonyítástul szolgál arra nézve, hogy Apatinban milyen fejlett és kulturált a gazdasági élet.

zel, hogy a legelemibb állampolgári jogaihoz — ami őket alkotmány szerint megilleti — hozzájussanak.

A novisadi magyaroknak a választói joggal szemben tanusított közömbössége nagyrészt azzal magyarázható, hogy a Magyar Párt állásfoglalásának megfelelően tartózkodnak a tömegjogorvoslástól.

Szeptember elé

Pár nap még, egy rövid hét csupán és beérünk a szüretelő szeptemberbe, a diákok szent hónapjába, amelyet régi költők régi szóval, de szépen csekelltek mindenkor. Pár nap még és a nyár ellán mellőlünk, a forró melegben utolsó nyilik a krizantém, a muskátli, mint fáradt és szomorú betegek, halványan pihegnek csak majd a finom verőfényben, és árnyékok megnagyulnak és lombok elsárgulnak és az ég fakul lesz, mint a vágy, mely az emlékek kalmarjait szegődik a sűrű és elhidegült estéknek. Jön szeptember: — a levegőben vándormadarak készülnék majd hazatérésre, a mezők fölött ökörnyal csillog, a darvak beköszönnek a városokba és déres harmatozva föl reggelenként a kifosztott földeket. Jön a nyár nagyhele, az alvájárok kárhazatos évadja, lumpok, nagyszívűek, csalatkozottak idusa, jön szeptember, a legszebb hónapja az esztendőnek. Már várhatjuk illő hódolatot, várhatjuk őt, aki a szomorúság postakocsisa, a betegek vigasza, bánatok miniszterója, hangulatok művésze, pártalan asszonyok éreztetője és a halál kurirja, aki bejelenti, hogy vége mindennek: készüjtek decemberre. Ami szomorúság, intés, elbusulás, rossz élet, kába mártíromság, éhség és sikoly szakadt föl a mult tavaszán és nyáron, azt mind elhozza seregeseit, mint egy proceziót, szépen, alázatosan megmutatni. Ha hallgattatok: a világ szíve a nyáron halán dobogott, ha éreztétek: nagy volt idén a világ fájdalma és ha volt szemetek, láthattatok: a szegénység liliomai sűrűn nyíllottak ebben az esztendőben. Szeptember gazdag lesz az idén, gazdag és fullasztó lesz a nyomorúságokban, mert ezek mind velemjének, hogy utolszor piros fölttel ékesítsék föl az esztendő arcát. Bár bő termést igények a hegyek, nem lesz elég bor a keservek elfojására, a busulók vizasztására, jajok csillapítására, gondok előzvére. Szeptember nagy-nagy lesz az idén, panaszkokban, sírásokban és könnyekben. A szomorúság mely és kiáltó akkordjaival jön, szoltároltal, amiket millió emberek hangján szállalt meg és szüntelen zenget a világnak. A levendula-illat helyett penetráns szagoktól lesz terhes a levegő, az öregek békés ünnepe helyett a fiatalok lázadó erejének csinált hétköznapokat. Más szeptember lesz az idén, porányabb, dusabb és beszédesebb. Más lesz a színe, más lesz a hangulata. Csöndjében árnyak dörzése hallik, árnyak sírása, éhségek veszedelme. Hűs árnyékában parázsban izzik tovább a folygyújtott élet, amely nem tud megnyugodni...

— A földművespárt proklamációja. Beogradból jelentik, hogy a földművespárt hétfőn délelőtt és délután ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy proklamációt intéznek a néphez, amelyben kifejtik a párt politikai célját és működésének irányát. A proklamációt kedden plakátokon függesztik ki.

A jóvátételi bizottság kiküldöttei megkezdték tárgyalásaikat Berlinben

Poincaré szemrehányásai a szövetségesek magatartása miatt

A Wolf-ügynektség jelentése szerint Bradburg és Mauclere, a jóvátételi bizottság két képviselője Berlinbe érkeztek s megkezdik tárgyalásaikat Wirth birodalmi kancellárral. A „Times” párisi tudósítója szerint Berlinben alkalmasint a következőképen oldják meg a német krízist:

Németországnak a valóságban nem engedélyeznek moratoriumot, de a belgák, akik a szerződés szerint elsőbbségi igényvel bírnak a jóvátételre, készpénz helyett hat hónapra váltókat kapnak, amelyeket Németország az úgynevezett D-bankokra (Dresdener Deutsche, Darmstädter Bank és Disodnoto Gesellschaft állít ki.

A német birodalom aranytartalmát a birodalmi bank a megszállott területekre szállítja, ahol a szövetségesek zálognak tekintik. Ha Poincaré a francia javaslatot úgy módosítja, hogy a német kormány is elfogadhatja, a jóvátételi bizottság esetleg hozzájárul a bányák és erdők ellenőrzéséhez.

Bradbury ezeket a kérdéseket akarja megvitatni a német kancellárral. Az angol kincstári kancellár előtt egy másik terv is felkísér s ez amellett száll sikra, hogy a német adósságot két részletre osszák: 1. harminc, esetleg husz év alatt fizetendő készpénz (pl. kétegyezer aranyárnyék), 2. 100, esetleg 110 millió márká harminc év múlva volna fizetendő.

Poincaré panaszai az angol szövetséges ellen

Párisból jelentik: A Maas körület központi tanácsa előtt tar-

— Pasics miniszterelnök utazása. Bledből jelentik, hogy Pasics miniszterelnök hétfőn délelőtt különvonaton Marienbadba utazott.

— Protics visszaérkezett Zagreből. Beogradból jelentik, hogy Protics Stoján, aki néhány napig most Zagrebban időzött, kedden visszaérkezett Beogradba. A Novosti értesítése szerint Protics a legutóbbi napokban több horvát politikussal folytatott tanácskozási politikát.

— Változások a külföldi SES. követségeken. Beogradból jelentik: Nincsesics külügyminiszter kedden írta alá azt az aktát, amely a különböző külföldi követségeken változásokat idéz elő. Eszerint a következő követségi titkárokat helyezték át: Gavrilovics Milánt Berlinből Rómába, Gyorgyevics Alexandert Athénből Varsóba, Markovics Ernát Rómából Budapestre. Nasztaszjevics külügyminiszteri titkár pedig Medridba neveztek ki követségi titkárnak. Hir szerint Jovanovics udvari miniszter egy időig megmarad állásában és addig a medridi követségben Nasztaszjevics titkár fogja helyettesíteni.

— A Vatikánál kötendő konkordátum ügye. Beogradból jelentik, hogy a Vatikánál kötendő konkordátumot előkészítő bizottság Jovanovics Ljuba elnöklésével egy hétfőn, mint kedden ülést tartott, amelynek határozatairól azonban semmiféle közlést nem adtak ki.

tott beszédében Poincaré többek között ezeket mondotta:

— A jóvátételi kérdés megoldását nemcsak Németország rossz akarata késlelteti, hanem ez a kérdés más meglepő nehézségekbe ütközik. A fegyverszünet óta bizonyos országok, melyek vállaltva tűzöttek, lassanként nemcsak a fegyverbarátságot, hanem a politikai szolidaritást ténylegesen fagyalmat is lassan-lassan elfelejtették. Franciaország semmiféle hegemóniát nem akar, hanem csakis jogainak elismerését. Egy népet sem akar megsemmisíteni, vagy megaláztatni, csupán a szerződéses betartását és kárpótlást követel. Azonban követeléseit még legjobb barátai sem értik meg mindig.

— Franciaország nem érli meg, hogy már több mint három éve óta, mielőtt a békeszerződésről vagy későbbi megegyezésekről volt szó,

a szövetségesek egysége mindig csak Franciaország költségére volt megvívható.

Egy szövetség csak akkor állhat fenn tartósan, ha egyenlőségen s a nemzeti szuverenitás kölcsönös tiszteletben tartásán alapul. Az angol kormány, mely Franciaországgal szemben bizonyára csakis barátságos érzelmekkel viseltetik, nem képes tisztába jönni Franciaország súlyos pénzügyi helyzetével és Franciaország óriási érdekeivel abban az irányban, hogy Németországtól kárpótlást nyerjen Franciaország minden javaslatát arra nézve, hogy együttesen ha ladjanak, Angolország mindig ellenezte.

— Hollandia új beogradi követének Nincsesics külügyminiszterrel. Beogradból jelentik: Skeler de Rossum, Hollandia meghatalmazott minisztere és új beogradi követ megítogatta Nincsesics külügyminisztert és átadta neki megbízólevelét.

— Nem tárgyaltak Triestben az olaszokkal. Beogradból jelentik: A kormány hivatalosan megafőhla azt a hírt, hogy Nescics Ljuba küügyi államtitkár azért volt Triestben, hogy Contarini olasz küügyi államtitkárrel tárgyaljon. Nescics utjának az volt az egyetlen célja, hogy a konzultációs ügyeit átadja utódjának, Markovics Cincének.

— A bajor minisztertanács hozzájárult a berlini megállapodásokhoz. Münchenből jelentik: A minisztertanács hétfőn ülésen hozzájárult a Berlinben megkötött megállapodásokhoz. Ezzel a birodalom és Bajorország között felmerült konfliktus elsimult.

— A drágaság és a malomtuajdonosok. Beogradból jelentik: A drágaság ellen folytatott küzdelemben a kormány be akarta vonni a malomtuajdonosokat is, a liszt- és kenyérfárak leszorítása érdekében. A tárgyalások egy hétfőn, mint kedden folytak a malomtuajdonosokkal, azonban nem vezettek eredményre, mert a malomtuajdonosok azt követelik, hogy a luxus-liszt szabad kivitelét engedélyezze a kormány, amit a kormány azonban nem akar teljesíteni.

— Nagy szénbányász-sztrájk Jugoszláviában. Zagreből jelentik: A triálai (szlovén) szénbányában 1200 bányász beszüntette a munkát. A munkások, akiknek hetven korona napiadjuk van, már régebben előterjesztették bérkveteléseiket, amelyekre az igazgatóság azt a választ adta, hogy a kérdésben nem dönthetnek, mert Ljubljában nincs jelenleg elegendő igazgatósági tag, mire a munkások proklamálták a sztrájkot.

— Svájcól jönnek apácák Novisadra. Novisadról jelentik: A novisadi kórházban eddig magyarországi apácák voltak alkalmazásban. Ezek az apácák szeptember elejével eltávoznak a kórházból, hogy visszatérjenek Magyarországra. A távozó apácák helyett Svájcól jönnek majd apácák Novisadra.

— Összehívták az ir parlamentet. Londonból jelentik: Az ir parlamentet szombatra ülésre összehívták. A zavargások miatt azonban valószínűtlen, hogy a parlament üléseit meg lehet tartani.

— Nagy vasúti katasztrófa Amerikában. Newyorkból jelentik: A Newyork Csigógó-i vonalon véres vasúti szerencsétlenség történt, amelyet valószínűleg a vasúti munkások szabotálása idézett elő. Kétszázötvenhat ember meghalt, több mint négyezeran megsebesültek.

— Lelőtte a haragosát. Novisadról jelentik: Gartner István ukovci földműves haragba volt Ránkovics Stevánnal. Szombaton délután három órakor Gartner kilépett a tanteret. Gyanútanul haladt előre, amikor a lesben álló Ránkovics, aki elrejtőzve várta egy bokor mögött, rálőtt haragosára. Gartner súlyos sebesüléssel a novisadi kórházba szállították. Ránkovicsot letartóztatták.

— Halálos játék. Novisadról jelentik: Gombar Erzsébet helyi illetőségű leány egy vasboronával játszott. Játék közben a gondatlan leány véletlenül elcsesett, a boronára bukott, amely fölívágta a hasát. Súlyos sebével a novisadi kórházba szállították, de segíteni már nem lehetett rajta, mert sérüléseibe behalt.

— Újra életbeléptetik Magyarországon a cukorjegyvet és a fejadagot. Budapestről jelentik: A Közélelmezési Tanács a gyenge répatermésre való tekintettel, a cukorellátás biztosítása érdekében elhatározta, hogy fejadagot fogynak megállapítani. Budapestben cukorjegyvet fogják kötni a lakosság ellátását, míg vidéken a özigazgatási hatóságokra bízzák a cukorellátást.

— Nincs nyoma az eltűnt ékszecknek. Vasárnapi számunkban megírtuk, hogy Thurzó Pál subotcai bűzleléből eltűnt egy ékszer-kazetta, amelyben félmillió korona értékű ékszer volt. A rendőrség nyomoz az eltűnt ékszer után, egyelőre azonban semmi eredménye nincs a nyomozásnak. Az eltűnt ékszernek nagy része Thurzó testvéreivel voltak s Thurzó saját ékszerai is az eltűnt ékszerhez tartoztak. A károsult Thurzó Pál ezzel kapcsolatban annak a közlését kéri, hogy ő nem foglalkozik azzal, hogy megszorult embereknek kölcsönt nyújtson.

— Sztrájkba lépnek a novisadi munkások. Novisadról jelentik: A novisadi munkások, számszerint 230-an, 16 munkaadónál sztrájkba léptek. A munkások már régebben memorandumot adtak be, amelyben 20 százalékos béremelést követeltek. Erre a memorandumra nem kaptak választ s ezért ma sztrájkba léptek. A novisadi iparkamara titkárnak elnöklété alatt azonnal békéltető tárgyalásokat kezdtek. Két munkás és két munkaadó vett részt a tárgyalásokon, amelyen abban egyeztek meg, hogy a munkások felveszik egyelőre a munkát és a békéltető tárgyalásokat ez alatt folytatják. Ez meg is történt. Novisadon remélik, hogy sikerülni fog békés megegyezést létrehozni.

— Híndenburg Münchenben. Bécsből jelentik: Híndenburg az egyik magyar údálkodásra való utazóban hétfőn Münchenbe érkezett. A katonai és polgári pártok nagy előkészületeket tettek Híndenburg fogadására, akinek a tiszteletére a katonai múzeumnál nagy nagy ünnepeket fognak rendezni.

— Halálhíradás. Mijatov Milan földbírókos 81 éves korában elhunyt. Temetés szerdán folyó 16-23-án d. u. 4 órakor lesz. Az elhunytat dr. Mijatov Milorad ügyvéd édesanyját gyászolja.

— A nyári fürdőzés halottjai. Oslótekről jelentik: Oslóteken pénteken egyszerre három áldozatot is szedett a Dráva a szabadban fürdőzők közül. Az első áldozat Formanek Ferenc 28 éves hentessegéd, aki a felesége szemeláttára merült el a sebes vízben és noha többen is a segítségére siettek, a víz magával sodorta. A második áldozat Mihajlovcics József kocsis, aki a Kollár-féle téglagyár alkalmazottja volt. Mihajlovcics a lovait hajította le itatni és mialatt a lovak ittak, levetkőzött és megfürdött. Közben belébb merészkedett a vízbe a kellelténél és a víz sodra elvitte. Mire a parton levő várókezők a segítségére érkeztek, végleg eltűnt a hullámokban. A harmadik áldozat egy Szudár Antal nevű vízimolnár. Szintén fürdés közben fulladt a Drávába. Mihajlovcics holttestén kívül, amilyen a víz elsodorta, a két áldozat holttestét sikerült kihalászni a Drávából.

— Lefoglalják az osztrák bankok valutakészleteit? Bécsből jelentik: Az osztrák helyzet változatlanul komoly. Szombaton délutól például az a hír terjedt el, hogy az osztrák kormány puccszerű intézkedésre készül és le akarja foglalni a bankok valutakészleteit. A hír oly komoly formában terjedt el, hogy a kormány azt hivatalos köznyomatos úton volt kénytelen megállítani. A hír azonban egymagában véve is elegendő volt ahhoz, hogy egyes árucikkekre az ára az eddigiek háromszorosára emelkedtek.

(*) Dupla anyós, kacagató bohózatot játsza a Műpártoló Köré f. hó 24-én este Palicsón. A próbák után jélve a palicsai közönségnek megint egy kelemes, szórakoztató estére van kilátása. A tiszta jóvedelem a helybéli gyermekvédelő-liga javára fordítandó. Jegyek már kaphatók.

(*) Dr. Vécsei Jónó orvosi rendelője nemi betegre részére. Rendel. délutól 7—9-ig. Déltűn 2-től fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 12. I. emelet, Vojnich Piroška-féle ház.

— Három hétre betiltították a német kommunizisták lapját. Berlinből jelentik: A Rothe Fahné című kommunista lapot a porosz belügyminiszter három hétre betiltította. A betiltítás okai a lap cikkeinek különösen az augusztus hó 10-én közölt moszkvai kiáltványának izgató hangja szolgált.

(*) A legizetesebb és legolcsóbb viláslároggeli Landović (volt Backa) vendéglőjében. Csak 2 dinár.

(*) Reti Olga kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova-utca 31. szám alatt, az 'Angol-Magyar Bank palotájában, félelemlen, modern szépségápolás, arcbróhámlasztás, alkalmatlan halozások, pattanások, szemölcsök, szepők, majfolatok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményi, kiváló hatású kenőcsök, pudingok, gyógyszappanok, arcfehérítő és szepőlökencésök stb. 9804

(*) A Salome bar új műsora. A Salome bar legújabb műsora az előbbinél is jóval gazdagabb művészi ténus számokban, amelyek nagy sikert biztosítanak a jól összehallított programnak. A műsor legkiemelkedőbb számai: Novszky dúó operettrésztetei, amelyeket nagy előadókészséggel, finoman ad elő a kiünő művészpár. Nagy sikere van Ottó-Otília énekszámainak, Balogh Lili táncszámainak, Etti-Éti angol énekesnőnek, Fehér Rázi pierréltánácának és Lidy-Frank akrobata-pár mulatványainak. Borizova orosz táncosnő és Schlesinger Vili komikus is sok tapsot kapnak. A jól sikerült műsort még néhány elődrangu szám egészíti ki.

SPORT

Országos teniszverseny Palicsón. A Subotica Lawn Tennis Club aug. hó 23-ikán kezdte el Palicsón országos teniszversenyt rendez a következő versenyszámokkal: férfi egyes, női egyes, férfi páros és egyes páros. A versenyre való nevezéseket Lóvy János titkárnak (Subotica) kell bejelenteni. A nevezési díj személyenként 25 dinár. A versenyszámok győztesei díszleltéldiját kapnak.

A Zs. A. K. vasárnap játsszik Bácskával. A vasutasok, akik a sorozatos győzelem után érzik magukat olyan erőseknek, hogy a bajnokcsapat ellen kiállhassanak, vasárnapra haralásós mérkőzést kötöttek le a Bácska vezetőségével. A bajnokcsapatban ezen a mérkőzésen valószínűleg játszaní fog már Kovács is, aki súlyos sérülését már teljesen kiheverte. A vasutasok komplett csapattal állanak fel, úgy, amint a fenevári Kínizsi ellen. Ez a csapat a jelenlegi formák szerint komoly ellenfele lesz Bácskának, amelyen nagyon össze kell szednie magát, hogy a Zs. A. K.-ot győzelmi úton megállítsa.

Összehallították a magyar válogatott csapatot. A magyar szövetségi kapitány Lipcseben a Középnémetség ellen szereplő válogatott csapatot tegnap összehallította. A csapat a következő: Fehér (MAC) — Fogl II, Kozl III (UTE) — Kertész (MTK), Szabó (FTC), Blum (FTC) — Paulusz (UTE), Braun (MTK), Opeta (MTK), Hírzer (Törökvs), Weisz (Törökvs). — Tartózk: Schwenc (BTC).

TÖZSDE

Zürich, augusztus 23. Zárlat. Berlin 0.43, Newwörk 524.50, London 2348, Páris 4180, Milánó 2370, Prága 1650, Budapest 0.32, Zagreb 145, Varsó 906.50, Bécs 00075, bélyegzett 0008750.

Beograd, augusztus 22. Zárlat. Devizák: London 370.50, Páris 660, Gené 1581.50, Róma 375, Prága 360, Berlin 7.85, Bécs 0.11. Valuták: Francia frank 660, lei 62.50.

Novisadi terménvtőzsde, augusztus 22. A mai tőzsdenepon megcsappant kínálat és még kisebb vételvedy mellett az árak nem változtak. Buzza kötöttet ab Bácska 482 dinárért, ab Szerémség 455, Arpa, ab Bácska 66 kg. 400 korona, ab Szerémség 67 kg 415 dinár, Rozs 65 kg 392.50. Kukorica, ab Kuková 392.50, Liszt, 0-ás, zsákkal, ab Bácska 632.50. Disznózsír 3700 dinár.

Zagrebhi tőzsde. A tőzsdén az értékpapirforgalom lanyha volt, devizákban alig történt kötés. A Narodna Bankának az a kísérlete, hogy idegen valuták piacra-dobásával lezörizsa az árakat, ma sem sikerült. Az árlolyanok így alakultak: Berlin, pénz 7.05, áru 8.25, Milánó pénz 375, áru 400, London, pénz 388, áru 391, Páris, pénz 670, áru 687, Prága, pénz 260, áru 275, Zürich, pénz 1575, áru 1580, Bécs, pénz 0.05, áru 0.10, Budapest, pénz 0.3, áru 3.15, Newyork, pénz 32.05, áru 33.

Orvosi műszerek

nagy választékban érkeztek és jutányos áron kaphatók

Tenner optikus

Subotica, Kralj Alexandrova-u. 11.

Műtőasztal! Műtőszekrény! Betegpótlási cikkek nagy raktára!

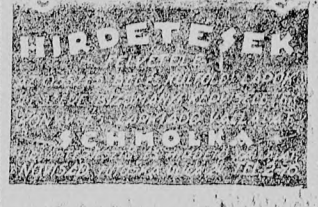
JELENIK és PISZKER, NOVISAD

Izr. hitközségi épület. Ajánlja ujjonnan megnyílt férfiadivatszövet és bolésláruktárát versenyképes árakkal.

Crém Aranykalász Crém

"PHILATELIA" BÉLYEGKERESKEDES — SZÉCSI B SUBOTICA, FŐPOSTA MELLETT VÉTEL-ELADÁS-CSERE Kereskedés értékpapír, adó- és adómentesség felkeltésműki kiadásokra bármilyen mennyiségben

Községi előljáráóság Srpski-Padej. br. 894—922. **Hirdetmény.** Közhírre tesszük, hogy a község tulajdonát képező kis kompot 1922. szeptember 17-én d. u. 2 órakor a Uszai csárdánál, ahol jelenleg az átkeles történik, nyilvános árlejtés utján eladjuk. Kiküldési ár 10000 dinár. Részletes feltételek a községi jegyzőnél tudhatók meg. Srpski-Padej, 1922. augusztus 18. **Olrv. aláírás, jegyző** D. Popov, bíró 5943

Kérdezze 3380 meg házirosvat és ő is igazolni fogja, hogy jó és megbízható fertőtlenítőszernek egy házirosvatban sem szabad hiányozni. Sebekt és sérülésekt kimosására, a beteggyón való fertőtlenítésre hólygely intim tolettijéhez legszob dojr

1—2 százalékos oldatban. A Lysoform évlizetek óta bevált, tudományosan megvívsgált fertőtlenítő szer. — Kapható használati utasítással minden gyógyszerárban és drogueriában.

Főelárúshó Jugoszlávia területére: **Jugopharmacia D.D.** Zagreb, Prilaz 12.

Vizsionleladóknak magas engedmény! Kérjen ajánlatot!

Hasfűzőket

orvosi rendelésre, fűzőket, nyomorszártól, mell-tartól, hale ont nélkül ibabuj s fűzőket szumival és envenestartót (Grad-halter), leteleganszók ki-lyvitiben készít, az szabin-tén tisztítást és javítást elutad

VIRÁG LEONTIN Aleksandrova-utca 1 sz.

GÖMBÖLYŰ ÉS SZÖGLETES DOBOZOK

trákák, noteszok, mindentféle üzleti könyvek és rászterek izléses kivitelben, jutányos áron készülnék **FISCHER ERNŐ** doboz és üzleti könyvek gyárának, Karadžiceva utca 26. (Saját ház) Felvételi iroda Pašičeva utca 9. Telefon 62.

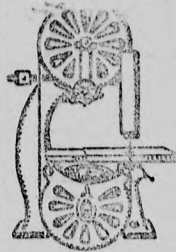
Lithographiai részvények, botótkönyvek, csekklapok, többszínű címkek ilyen jutányosan készülnék Pašičeva-utcai lithographiámban

NYILTTÉR.

Dukal Lukács névre a sentai Fehérmalom által szállított 35 m/m. 78 kilgrm., 10 m/m. 8 kilgrm. beraktározott buza és 50 kilgrm. nullás lisztből szőlő cédulákat ellopják, ha valaki azokat értékesíteni akarná az illető a rendőrségnek adandó át. 5988

Suzter István csantavéri igazgató augusztus havi fizetése 1-én felvette és többszöri felszólításom ellenére sem juttatta még a mai napig sem hozzám. Ezután vagyok kénytelen felszólítani őt, hogy fizetése 3 nap alatt juttassa hozzám mert ellenkező esetben ügyvédek adom át. 5985

Milan Barac
tanító Csantavér.

Szallagfűrészgép

2 db. „Kirchner” teljesen új 750/450 m/m. hoszlukfűrők 6—25 számig gyalogékek, vágott elű részeök, szallagfűrészraktáron. — Használt gépeket megveszek.

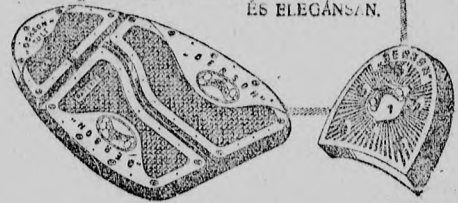
JELINEK JÓZSEF

Subotica, Paja Kujundževića u. 4. (Úri Ka zínóval szemben)

BERSON

GUMMISAROK ÉS TALP

MEGÓVJA LÁBELIJÉT TARTÓSAN ÉS ELEGÁNS.N.

Kapható minden jobb bőrkereskedésben. Nagyban: **BERSON-KAUCSUK R. T. ZAGREB, WILSON-TRG 7**

Optálók figyelmébe!

Pécsett nagy szálloda és étterem

33 vendégszobával, megfelelő mellék-helyiségekkel teljes berendezéssel és felszereléssel eladó. Szükséges tőke 900.000 dinár.

Síklőson nagy, két utcára nyíló üzletház

két nagy üzlethelyiséggel, 3 raktár, istálló átvehető 4 szobás lakással, még egy két szobás lakás. Szükséges tőke oca. 275.000 dinár. Azonkívül számos családi ház, szőlő, üzletház, birtok-előjegyzések. — Érdeklődni lehet: Hunwaldbank ingatlanforgalmi osztályánál PÉCS, Király u. 10. Telef. 425

Órás segéd!

Azonnali belépésre felvétetik, ki teljes szakképzettséggel és műszerrel bír, jó fizetés mellett:

Deže Justić zlatar

Beograd, Kralja Petra 95. 5947

Dr. Hetzel Frigyes

a berlini egyetemi nőgyógyászati klinika és Oberth Segesvár-sebészeti osztályának éveken át volt orvosa

RENDEL
sebészeti és nőgyógyászati betegeknek, Novivrbas.

Ajánlunk raktárról azonnali szállításra előnyárban:

F. G.-féle sodronszegyet minden méretekben. — F. G.-féle butorrugót 36/8, 38/8, 39/9, 42/9. — Ia. fekete fedelemezt 650x1000 m/m. 14—20 számig — Rezzett és réz-butorvasalást (18 garnitúráként) stb.

Kérjen arajantatot a

Commercia R. T.
Subotica
„Metallum” osztályától.

PONYVÁT VAGON-TAKARÓT

legjobb minőségben és minden nagyságban azonnal előnyösen szállít

MAKSO ŠALGO, OSIJEK I.

textil ipari és kereskedelmi vállalata.

LENÁRU, ZSÁK, ZSINEG NAGYBAN.

Telefon: 5—95.

Sürgöncim: MAKŠALGO OSIJEK.

Új mészégető Senta

A vasútállomás mellett újonnan épült mészkemencéimet szeptember elején fogom üzembe helyezni és beremendi kőből fával égetett legjobb és legrszebb meszet

fogok szállítani. E előjegyzéseket elfogadok

KIRÁLY JÓZSEF
SENTA

A Vojvodina elismerten egyik legegészségesebb és legnagyobb

MUZGÓJA

a tulajdonos betegsége folytán házzal együtt — (mel. ben bérbeadott üzlet és lakás is van)

500.000 dinárért eladó.

Esetleg a mozi külön is, hosszabb bérszerződéses méltányos áron. — Cim a kiadóhivata. ben. 5983

EGY 30 ÉVE FENNÁLLÓ, JÓFORGALMU FEHÉR ÉS BARNÁ KENYÉRSÜTŐDE,

teljes leltárral, más vállalkozás miatt azonnal **ELADÓ.** Cim: Szűszner Károly, Vel. Becs-kerek, Petrográdska (Melenczei) u. 35. szám.

Kaniza-Monostoron 132 hold prima fekete

szántóföld gazdasági épületekkel eladó,

Sentától 16 km. műutól a tanvág. A írható és azonnal birakba vehető. — Áa kat. holdanként 6500 dinár.

ELLENBOGEN BÉLA SENTA.

Családi körülmények miatt Stari Sivacon a piactéren

80 éves vendéglő szálloda szabadkézből eladó.

Jelentkezni lehet Özv. Weisz Benőnénél Stara Sivacon. 5925

Vaskereskedőknek ajánlunk minden esztű fűstcsöveket, sajtolt könyököket a legjobb minőségben és a legolcsóbb áron.
GUBA JÓZSEF
vas, szerszám és mezőgazdasági gépkereskedő
BÁČKA TOPOLA. 5333

A „Beočini Cementgyár” r. t.

Beočinban keres azonnali belépésre
2, butorasztalost,
2 asztalost,
2 bognárt
1 szobafestőt
1 mázolót.

Fizetés megegyezés szerint. Ajánlatok Beočinba küldendők.

SAMOTTATÉGLÁT

ÉS

SAMOTTA-VAKOLATOT

minden mennyiségben az összes iparosoknak azonnal szállít

„GRADIVO” KERESK. TÁRSASÁG

Telefon 5—55. ZAGREB Rogovičeva ul. 3.

Irógépek
szakszerű pontos JAVITASA. Irógép szalagok. Fényképezési ószes CIKKEK NAGY AN KIZ F. — meg megrendelnek. **Bélgépek** 2000-2500. **Gilette-kések** készlettel. **Eredeti Zeiss-szemüvegek** keretben. **Mayerhof A.** optikusként.

GRAD PIROSKA és HORVÁTHNÉ KÉSZÜLNEK. Bécsi modellek után NŐI, LEÁNY és FIU RUHÁK, KÖPENYEK és FIU, SPORT, SAKÓCI, TÖNYÖK és RAGLÁNOK 18 éves korig.

LEVÉLEZÉS

KOMOLY NŐSÜLESI SZÁNDÉKOK ÉS ISMÉTESEK DIANYÁBÓL. Szeretnék ezen úton megismerkedni egy komolyabb úri leánnyal vagy özvegygyel, aki semmi esetre sem volna 30 éven felül és valamilyen tekintélyes állásban legyen. A levelezésnek célja az, hogy megismerjük egymást, és ha lehetséges, akkor személyesen találkozzunk. A levelezésnek célja az, hogy megismerjük egymást, és ha lehetséges, akkor személyesen találkozzunk.

FOGLANÓZÁS

Főnöknéi állást keresek nagy gyakorlattal rendelkező szakterben, bármilyen helyre, mely lehetőleg három vagonos vágó és kereskedelmi malommal 5 év óta vezető főnöknéje. Szíves megkeresést fizessek megjelöléssel, Szorgalmassal jelgére a kiadói hivatalba.

Irodai nyelvtan feleltetik Heuduschka és Hermann cégnél. Szerbül tudók előnyben részesülnek.

MŰLABAK, MŰEZEK, EGYENESTARTÓK SCHÖNBRUNNAL SUBOTICA. Paličeva ul. 5. Telefon 275.

Füsti fogtechnikus állást keresek. Cim Schmelka hirdetővállalat. Kovácsd. Postafiók 92. 5978

Intelligens magányos fiatalasszony elmenne úri családba, ház tartásba, juttatás, mindenbe segítőtől van gyerekek melé, vagy beteg melé. Vidéki is megyek, csakis ahol családtagok tekintenek. Leveleket "Szerepny igaznyu megbízható" jelgére a kiadóba kerem. 5951

Előreinduló német gyors és gépirodát felvétetik. Cim a kiadóban. 5980

Kifutó fiu felvétetik azonnal (volt Schlangner hírlap-írása) Temonovic. 5947

Almoinár, kimár nagyobb malomokban működött — azonnali felvételt a Fel-schbachkal Gözmalomban Subotica. 5940

SZOPIATÓSDADA azonnal felvétetik. Deutschkereskedő Cara Lazara G. 5992

MŰSZERESZ ki a varrógép és kerékpár javításoknál teljesen jártas, azonnal felvétetik. Stern Adoli varróképraktárban Subotica. 5954

FŐZNI tudó egyedülálló nő hásvárosi gyermeknevelés iránzóhoz felvesznek. Ajánlatok (életkor, eddigi helyek, fizetési igény) Rendes hely felte alatt a kiadóba küldendők. 5973

GYÓGYSZERESZ tíz évi gyakorlatú, magyar, német és kellő szerb nyelvismerettel kereskedelmi utazónak ajánlódik. Cim a kiadói hivatalban. 5966

Apróhirdetések

Telefonos nem adunk hirdetőt ügyekben felvilágosítást. Apróhirdetés egy sor 2 K, vastagbetűs és cseresz Lelezeresre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 29 K. Apróhirdetéshez felvessz Subotica a kiadói hivatal Alexander-utca, tel. szám 5980 és Schlangner hírlap-írása a vasúti park mellett. Vidékre valameny felvilágosítást. Hirdetői díj haviakat 30 din., egyedre 90 din. Kérdéseket később válaszoljuk meg.

VÉTEL-ELADÁS

Stará Kanizán vendéglő házzal együtt szabad kézzel eladó. Újantott egy 154 lit. párnika 1626 azan eladó, Erdékiódi Olajos János, St. Kaniza. 5920

LAKATOS műhely berendezés sűrűszen eladó. Horvát Mihály V. Mihajlovic-va ul. 13. 5927

SZERB (Jugoszláv) festőművészeti (eredeti) alkotmányokat, valamint kisebb perzsa szövegkelet megveteltre keresek. Balogh Lina virágüzlet Subotica. 5995

VAJJON?

hol lehetne jó és olcsó polgári és egyenruhát beszerezni

NÁVAY ISTVÁN

ujjonnan a legmodernebbil berendezett a saját vezetése alatt álló üzletében, ahol jó és olcsó divatszövetek is vannak raktáron. Somborskó put 3. (Dr. Kiss házban.) Pontos és figyelmes kiszolgálás. Szolid árak!

ELADÓ három pár malomkő, komplett, kopáddal, szilajattal stb. és hozzá meghajtott erő 25 HP, stabil nyersolajmotor és két pár malomkő szerelvény nélkül Rozsa Ferenc Stará Kaniza Bácska. 5961

DROGERIÁT keresek megveteltre. Ajánlatokat Drogeria jelgére a kiadó tovább. 5978

JÓL bevezetett fűszerüzlet lakással együtt átadó "Pallas" hirdető iroda Jelkaičeva ulica Kiskaplna mellett. 5934

EGY LÁNG SZÖLLŐ nem mes gyümölcsfákkal öntözött szőlőterméssel eladó, zézés miatt eladó. Felvilágosítást ad "Kurir" hirdetői iroda Subotica Wilsonova ulica 31. 5961

"Ohio" jegyű szecskavagót keresek megveteltre. Ajánlatok Tóth Kovácsához Salamoravica. 5969

Pálinkaírózó üstöt venek 150—190 literet nagyságban. — Csóvics, Mucsitelép 90. 5934

Őszi és téli köpenyszövetek legnagyobb választékban kaphatók

Sár Sándorné

divatüzletében 5986 Városháza, Teptiac.

EGY jókárban levő szabó-kályhát (Windom) megveteltre keres Sackely Andor szobák. Bővelig 1—2 szabóvárat is. 5970

KÜLÖNFÉLE

Úri úri családnál teljes ellátásra felvétetik, elmerbe vagy köziskolába járó 2 f. Cim a kiadóban. 5923

Elsőkötő biztosító intézet keres a főtérnél két egymashaba nyíló butorozót szobák. Cim a kiadóban. 5919

Boros- és zsirhordók jutányos áron kaphatók, valamint szifon, kovacszen, és különböző káplidó vösznek. Szilácz szállítás cégnél, Palički-put, telefon: 839 szám. 5371

CSINOSAN butorozott kiltöbfejűszőrt szobák keresek azonnali beköltözésre. Ajánlatokat a kiadóba kerrek. 5924

URICSALAD elfogad díktó teljes ellátással a tanév. Cim a kiadóban. 5936

LAKAST három öt szobás melléképítményekkel azonnal beköltözhető keresek. Követelték díjazatmak. Cim a kiadóban. 5941

KÉT- vagy három butorozót szobák, konyha és melléképítményekkel álló lakást keresek azonnali beköltözésre. Ugyanakkor díjazatmak. Ajánlatok Interklam R. T. (VIII. 68.) Subotica postafiók 84. küldendők. 5937

FELSŐSALAK kapható a Felsőbácskai Gözmalomban Subotica. 5950

HELYBEN jobb szerb családhoz ellátásra adnám I. gimnázista fiamat. Bővelig Spitzer úvegkereskedésben. 5869

Magasít a legjobb fehérítőszint. Kapható állérványtárban főpista állérvényben. Ára 5 dinár.

Kiadó Kulin Főuca közepén utcai üzlet helység 45 m. eszleg külön iróval Szeptemberben átvetél. Ajánlatok "Főuca" 45" jelgére a kiadóba küldendők. 5974

ELVESZETT fényképes igazolvány Stanko Budanovic névre szól. Megtalálójra adja le a kiadóban. 5963

BUTOROZOTT szobák bérbe kerestetnek. Kinek van jelentése be Malusev Irodába.

Berkes F. Béla

könyvtűtő KÜLÖNLEGES DISZMUNKÁK VÁLLALATA

Subotica barátok temploma mellett. Készít minden a szakmába vágó munkát mérsékelt árak mellett.

25 éven felüli

Órassegédet

állandó munkára keresek Markovits J. Sombor óras és ékszerész. 5930

SMS. kir. löpor áruda.

VADÁSZATI és SPORT SPECIÁLIS SZAKÜZLET.

Nagy raktár:

Vadászfiogyszerekben, vadászfűszerekben és vadászfűszerezések, football, tenisz, atletikai

cikkekben, komplett felszerelések. — Rendőrségi felszerelések. Tűzijátékok.

BATA V. FIA

Nagyban. Subotica Kicsinyben. Kraja Aleksandrova ulica 7.

Tessék árjegyzéketkérni!

Bankok és irodák figyelmébe!

Ha iródeszereleket olcsón akar beszerezni, ugy ne felejtse el megmérni a raktáron levő most érkezett nagyválasztékú árut, ugymint Remington írógépek és felszerelések, sokszorosító készülékek (Edop, Opalograph és Schapiograph) masszák telkesben és ivben, tintalató- és írószergények, úrieti könyvek (Napló, Strazza, Pénztár, Főkönyv, Váltólejárati és Amerikal könyvek), valamint emlékkönyvek a levelezőlapalbamok (csinos vázson és lérkötésben), levélpapírok (fűszes dobozokban), az összes bel- és külföldi szepirodalmi könyvnyj-denségek, ifjúsági iratok és zeneművek kaphatók

A. MAMUZYCS

könyv- és papírüzletében Subotica, városi székház.

I-a MÉS

BEREMENDI

fehér darabos, nagyobb és kisebb mennyiségben jutányos áron azonnali és folytatólagos szállításra kapható. — Kérjen árajánlatot.

SZEILER és TRSA cégnél

VEPROVAC, VOJVODINA.

Augusztus első felében üzembe helyezzük teljesen újjonnan felépített és modern gépekkel felszerelt

MALMUNKAT.

Foglalkozunk vágó- és kereskedelmi üzlettel. Szerelünk gabonát minden mennyiségben prima lisztet. Veszünk a legmagasabb napi áron gabonát, tengerit, árpát és minden terményt. Liszt, korpa, dara nagyban és kicsinyben. 5300

KRAUSZ GÁBOR ÉS FIA, HENGERMALMA

SAVA TEKELI-ULICA. TELEFON 1—86.